

BESLUT

Datum Dnr 8.5-17567/2016-3 1(6)
2016-06-30

Göteborgs stad SDN Västra Hisingen
Box 480 63
418 22 GÖTEBORG

Ärendet

Tillsyn av stadsdelsnämnden Göteborgs stad Västra Hisingen gällande handläggning av ärende rörande barn och unga.

Beslut

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) riktar kritik mot stadsdelsnämnden Göteborgs stad Västra Hisingen i fråga om handläggning av ärende som rör placering på HVB Living Nordic Åbyvägen i Mölndal.

Skälen för beslutet

Inspektionen för vård och omsorg har funnit att stadsdelsnämnden har brustit vad gäller,

- utredning för den unges behov av annan vårdform,
- vård- och genomförandeplan saknas,
- uppdraget till utföraren har inte dokumenterats.

Inledning

Tillsynen har varit inriktad på att granska stadsdelsnämndens handläggning av ärendet som rör (fortsättningsvis kallad NN) som under tiden den 23 december 2015 till och med den 25 januari 2016 var placerad på HVB Living Nordic Åbyvägen. Den 25 januari 2016 dödades en personal i boendet och misstänkt gärningsman var NN.

Barn och unga som behöver vård utanför det egna hemmet kan efter beslut av nämnden tas emot i familjehem, jourhem eller HVB. Vid placering utanför det egna hemmet har nämnden ett sammanhållande och långtgående ansvar för att den unge får adekvat vård.

Ingen utredning för den unges behov av annan vårdform

Bedömning

IVO bedömer att stadsdelsnämnden har brustit i sin handläggning genom att inte inleda utredning enligt 11 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL när det kom till nämndens kännedom att NN var i behov av annan vårdform. IVO bedömer vidare att stadsdelsnämnden brustit i sin handläggning genom att inte bifoga någon utredning till ansökan om inskrivning enligt 3 kap. 12 § socialtjänstförordningen (2001:937), SoF.

När det gäller barn, som kan vara i behov av skydd eller stöd har nämnden ett långtgående utredningsansvar. Om nämnden får kännedom om något som kan innebära att nämnden kan behöva ingripa till ett barns skydd eller stöd kan en utredning genomföras (se prop. 2012/13:10 s. 55). Utredningar som gäller barn som kan behöva skydd bör enligt förarbetena ha högsta prioritet inom socialtjänsten och ska inledas utan dröjsmål (se prop. 1996/97:124 s. 110).

En utredning ska inledas när ett barn eller en ung person, som vårdas i familjehem eller HVB, kan behöva ges ytterligare insatser eller omplaceras. Att barnet eller den unge vistas utanför det egna hemmet gör ingen skillnad ifråga om nämndens skyldighet att inleda en utredning. Den utredning som ligger till grund för placeringen ska bifogas ansökan till HVB. Denna information kan behövas dels för att den som förestår hemmet ska kunna bedöma om hemmet är lämpligt för det aktuella barnet, dels för att hemmet ska kunna förbereda sig. Vidare framkommer att det är viktigt att socialtjänsten och hemmet initialt tydliggör arbetsfördelningen under vårdens genomförande, exempelvis i arbetet med genomförandeplanen. (Se 2 kap. 2 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (2012:11) om socialnämndens ansvar för barn och unga i familjehem, jourhem eller hem för vård eller boende samt Socialstyrelsens handbok – *Barn och unga i familjehem och HVB*, s. 179 och 219 f.).

IVO bedömer vidare att nämnden har brustit i sin handläggning genom att inte ha dokumenterat sin bedömning av om förutsättningarna i HVB Livning Nordic Åbyvägen svarat mot de behov som NN haft, och inte heller redovisat denna i ett underlag till beslut i enlighet med 11 kap. 5 § SoL samt 5 kap. 1 § första stycket SOSFS 2012:11.

Bestämmelser

Av 11 kap. 1 SoL framgår att socialnämnden utan dröjsmål ska inleda utredning av vad som genom ansökan, anmälan eller på annat sätt har kommit till nämndens kännedom och som kan föranleda någon åtgärd av nämnden. Vad som har kommit fram vid utredning och som har betydelse för ett ärendes avgörande ska tillvaratas på ett betryggande sätt.

Av 2 kap. 2 § SOSFS 2012:11 om socialnämndens ansvar för barn och unga i familjehem, jourhem eller hem för vård eller boende framgår bland annat att socialnämnden ska fastställa rutiner som säkerställer att en utredning inleds i enlighet med 11 kap. 1 § SoL när ett barn eller en ung person som vårdas i familjehem eller hem för vård eller boende kan behöva ges ytterligare insatser eller omplaceras.

Av 3 kap. 12 § SoF framgår bland annat att om socialnämnden ansöker om inskrivning enligt 10 eller 11 §§ skall nämnden foga sin utredning i ärendet till ansökan.

Enligt 11 kap. 5 § SoL framgår följande. Handläggning av ärenden som rör enskilda samt genomförande av beslut om stödinsatser, vård och behandling skall dokumenteras. Dokumentationen skall utvisa beslut och åtgärder som vidtas i ärendet samt faktiska omständigheter och händelser av betydelse. Av förarbetena till bestämmelserna om dokumentation i SoL följer att dokumentationsskyldigheten även omfattar de bedömningar som legat till grund för åtgärderna (se prop. 1996/97:124 s. 182).

Enligt 5 kap. 1 § första stycket SOSFS 2012:11 framgår följande. Inför socialnämndens beslut om vård i familjehem eller hem för vård eller boende ska en bedömning göras av om förutsättningarna i det tilltänkta hemmet svarar mot de behov som barnet eller den unge har. Bedömningen ska redovisas i ett underlag till beslut.

Redovisning av tillsyn

De intervjuade uppgav att socialtjänsten och de vid tiden aktuella familjehemsföräldrarna informerade föreståndaren vid HVB Living Nordic Åbyvägen, muntligen om NN och beskrev

Av dokumentationen framkom att stadsdelsnämnden inledde utredning i samband med att NN aktualiserades vid nämnden 2015 och han placerades i ett familjehem. Denna utredning avslutades 2015. När det blev känt för nämnden att NN kunde ha behov av annan insats i form av placering på HVB inleddes ingen ny utredning. Således bifogades inte heller någon utredning till ansökan om placering på HVB Living Nordic Åbyvägen. De intervjuade uppgav att de på grund av tidsbrist inte genomförde utredning inför placering på HVB Living Nordic Åbyvägen.

Nämnden inledde utredning 2016, i samband med begäran om yttrande till Åklagar- och Polismyndigheten samt till domstol. Då var NN inte längre placerad vid HVB Living Nordic Åbyvägen.

De intervjuade uppgav att det generellt sett varit svårt att finna plats för ungdomar på HVB när NN skulle placeras vid HVB. Detta med anledning av den situation som rått på grund av det ökade antalet ensamkommande barn och unga som anlant till Sverige. Utifrån den kunskap de hade om NN gjordes bedömningen inför nämndens beslut om placering, att HVB Living Nordic Åbyvägen var ett lämpligt alternativ för NN.

Vård- och genomförandeplan saknas

Bedömning

I VO bedömer att stadsdelsnämnden har brustit i sin handläggning av ärendet, genom att inte ha upprättat en vård- eller genomförandeplan

avseende NN:s placering vid HVB Living Nordic Åbyvägen enligt 11 kap. 3 § SoL.

Bestämmelser

Av 11 kap. 3 § SoL, framgår följande. När någon behöver vårdas i ett hem för vår eller boende, stödboende eller familjehem ska en plan upprättas för den vård som socialnämnden avser att anordna (vårdplan). För barn och unga som vårdas i ett hem för vård eller boende, stödboende eller familjehem ska en plan upprättas över hur vården ska genomföras (genomförandeplan). Vård- och genomförandeplanen ska även uppta åtgärder och insatser som andra huvudmän har ansvar för.

Redovisning av tillsyn

Av intervjun och dokumentationsgranskningen framgick att det i ärendet saknades såväl vårdplan som genomförandeplan för NN:s vård vid HVB Living Nordic Åbyvägen.

Nämndens uppdrag till utföraren har inte dokumenterats

Bedömning

IVO bedömer att stadsdelsnämnden har brustit i sin skyldighet att dokumentera uppdraget till utföraren, i detta fall HVB Living Nordic Åbyvägen, i enlighet med 5 kap. 22 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:5) om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS.

Bestämmelser

Av 5 kap. 22 § SOSFS 2014:5 framgår följande. Nämndens uppdrag till en utförare ska dokumenteras och innehålla uppgifter om den enskildes namn, personnummer och andra kontaktuppgifter samt uppgifter som anges i 4 kap. 4 § andra stycket och 4 kap. 5 §.

Dokumentationen av nämndens uppdrag ska också innehålla uppgifter om

1. vilken bedömning som nämnden har gjort av den enskildes behov,
2. vad som ingår i uppdraget,
3. vilket eller vilka mål som gäller för insatsen,
4. former för uppföljning i det enskilda fallet,
5. vilken information som efter en prövning enligt bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), 15 kap. 1 § SoL eller 29 § LSS ska återföras till nämnden i samband med att insatsen avslutas, och
6. namn och kontaktuppgifter till ansvarig handläggare hos nämnden.

Av dokumentationen ska det framgå när uppdraget, efter en prövning enligt bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen, har lämnats till utföraren.

Redovisning av tillsyn

De intervjuade uppgav att uppdraget från stadsdelsnämnden till HVB Living Nordic Åbyvägen gavs muntligen. Socialtjänsten hade informerat om att NN behövde en , gå i skolan och ha ett . NN uppgavs behöva . De intervjuade uppgav vidare att uppdraget inte dokumenterats, vilket även framgick av dokumentationsgranskningen.

Socialtjänstens sammanhållande samverkansansvar

Bedömning

Mot bakgrund av att NN endast varit placerad under en månad i boendet finner IVO vid en sammanvägd bedömning av vad som framkommit inte fog för att kritisera nämnden när det gäller samverkan med HVB Living Nordic Åbyvägen.

Socialnämnden har det sammanhållande ansvaret för att placerade barn och unga får adekvat vård. Socialnämnden har det övergripande ansvaret för samverkan med HVB. Ett nära samarbete mellan socialtjänsten och HVB är en av förutsättningarna för att uppnå ett gott resultat. Socialnämnden har också ett särskilt ansvar för att värna kontinuitet i vården. Särskilt vid placering av ungdomar är det viktigt att se hur institutionsvården kan kombineras med för att bidra till kontinuitet i den unges livssituation. Vårdtiden förutsätts vara relativt begränsad och siktet behöver därför redan från början vara inställt på tiden därefter.

Bestämmelser

Enligt 3 kap. 4 § SoL framgår bland annat att socialnämndens insatser för den enskilde ska utformas och genomföras tillsammans med honom eller henne och vid behov i samverkan med andra samhällsorgan.

Av 3 kap. 4 § SoF framgår att verksamheten skall bedrivas i fortlöpande samarbete med den socialnämnd som har det sammanhållande ansvaret för att den enskilde får det stöd och den hjälp som han eller hon behöver.

Redovisning av tillsyn

Av intervju och dokumentationsgranskning framgick att NN placerades på HVB Living Nordic Åbyvägen den 23 december 2015 och vistades i boendet en dryg månad, till och med den 25 januari 2016.

De intervjuade uppgav att samarbetet fungerat väl med boendet och att de hade regelbunden kontakt. De uppgav vidare att de förväntade sig att bli kontaktade av boendet om det inte fungerade för NN. Av dokumentationen framgår att kontakten mellan socialtjänsten och HVB Living Nordic Åbyvägen bestod av två telefonsamtal, den 28 december 2015 respektive den 7 januari 2016. Därefter finns inte någon dokumenterad kontakt.

Av dokumentationen framgick vidare att ett Västbusmöte (samverkan mellan socialtjänsten, skolan och _____ var bokad till den 14 januari men att det avbokades på grund av att det inte gick att få en tolk. Detta möte ombokades till den 11 februari 2016.

Underlag

IVO genomförde den 10 juni 2016, med stöd av 13 kap. SoL, en inspektion vid socialtjänsten i stadsdelsnämnden Västra Hisingen i Göteborgs stad. Ärendet initierades av IVO med anledning av att stadsdelsnämnden Västra Hisingen i Göteborgs stad beslutade om placering av NN vid HVB Living Nordic Åbyvägen i Mölndal. Vid inspektionen intervjuades enhetschefen samt samordnaren. IVO tog också del av dokumentationen i ärendet för tiden juni 2015 - maj 2016.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Maria Björklund. I den slutliga handläggningen har inspektören Julia Malmqvist deltagit. Inspektören Lena Landén Jonas har varit föredragande.

För Inspektionen för vård och omsorg

Maria Björklund

Lena Landén Jonas